

Sygn. akt IV U 325/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 września 2014r. w S.

odwołania R. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia (...)r. Nr (...) - (...)

w sprawie R. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 325/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia (...). Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na podstawie art. 83 ust. 1 i art. 32 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205 poz. 1585 ze zm.) stwierdził, że na dzień (...). zadłużenie R. K. z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 3.112,60 zł. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy stwierdził, iż ubezpieczony R. K. prowadząc pozarolniczą działalność gospodarczą nie uregulował należnych składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od lutego 2002 roku do lipca 2006 roku w łącznej kwocie 5.690,60 zł w tym składki w kwocie 3.112,60 zł i odsetki za zwłokę w kwocie 2.578,00 zł. W załączniku do decyzji pozwany ZUS sporządził zestawienie kwot zaległości za okres objęty decyzją.

Od tej decyzji odwołanie złożył ubezpieczony R. K., który nie zgadzał się z obowiązkiem zapłaty zaległych składek na ubezpieczenie zdrowotne wywodząc, iż organ rentowy niezasadnie domaga się zapłaty zaległych składek, albowiem nie uwzględnił faktu, iż w latach 1998 – 1999 przebywał on na zwolnieniu lekarskim a w dniu 4 lutego 2000r. została przyznana mu renta na mocy wyroku sądowego na okres od dnia 4 maja 1999r. do dnia 1 kwietnia 2002r. Po przyznaniu prawa do renty powstała nadpłata składek za 3 miesiące 1999 roku w łącznej kwocie 1244,01 zł. Ponadto ubezpieczony twierdził, że był składany wniosek o przeksięgowanie nadpłaconych składek za czas choroby jego syna R. K. (1)w kwocie 1201,00 zł. Ponadto w 2005 roku dokonał wpłat kwoty 1463,83 zł za 3 miesiące a zaliczono wpłatę

tylko na jeden miesiąc. Podobna sytuacja miała miejsce z wpłatą za 3 miesiące w 2006 roku. Zdaniem skarżącego ZUS nie zaliczył również na konto jego zaległości nadpłaty z tytułu likwidacji spółki cywilnej „(...)”.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wnosił o jego oddalenie powołując się na treść art. 9 ust. 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, argumentując, iż ubezpieczony wprawdzie nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalno – rentowym jako osoba mająca ustalone prawo do renty to jednakże zgodnie z art. 8 ust. 1c i ust. 10 ustawy z dnia 6.02.1997r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28 poz. 153) podlegał on obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu. Organ rentowy dalej twierdził, iż od (...) ubezpieczony spełniał przesłanki do objęcia go ubezpieczeniem zdrowotnym z dwóch tytułów tj. prowadzenia działalności gospodarczej i renty. W końcowej części wywodów organ rentowy twierdził, iż wszelkie wpłaty dokonane w tym okresie przez ubezpieczonego na fundusz ubezpieczeń społecznych, fundusz pracy i gwarantowany fundusz świadczeń pracowniczych oraz nadpłata składek na fundusz ubezpieczeń zdrowotnych zostały zarachowane w poczet zaległych i bieżących należności na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Wyrokiem z dnia (...). Sąd Okręgowy w Siedlcach oddalił odwołanie R. K. (k.116).

Na skutek apelacji wniesionej przez ubezpieczonego Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z dnia 20 marca 2013r. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Siedlcach do ponownego rozpoznania (k. 140).

Sąd Apelacyjny zalecił, aby Sąd I instancji dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu księgowości, któremu zleci wypowiedzenie się odnośnie prawidłowości rozliczenia konta wnioskodawcy jako płatnika składek na dzień wydania decyzji.

Sąd Okręgowy w Siedlcach rozpoznając ponownie sprawę ustalił, co następuje:

Ubezpieczony R. K. prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą od (...) roku. W latach (...) przebywał na długotrwałym zasiłku chorobowym, następnie uzyskał prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy o charakterze okresowym. W 2008r. ubezpieczony uzyskał zaświadczenie o braku zaległości wobec ZUS. W dniu(...) ZUS wszczął postępowanie o zapłatę zaległych składek na ubezpieczenie zdrowotne dotyczące R. K.. W zawiadomieniu o wszczęciu pozwany organ rentowy określił należności ubezpieczonego za okres od lutego 2002r. do lipca 2006r. w kwocie 3.112,60zł oraz odsetki za zwłokę na dzień (...). w kwocie 2.525 zł. Jednocześnie organ rentowy sporządził sumaryczne informacje rozliczeniowe na dzień (...).

W toku postępowania odwoławczego ubezpieczony składał pisma procesowe wraz z załącznikami, w których wskazywał, iż nie posiada zaległości z tytułu zadłużenia na ubezpieczenie zdrowotne, a wręcz nadpłaty. W piśmie procesowym z dnia (...) ubezpieczony twierdził w odpowiedzi na pismo organu rentowego, iż ZUS błędnie przyjął, iż za lata 1999 - 2004 nie były składane dokumenty dotyczące opłacania składki (k. 66 a.s.). Ponadto R. K. nie zgadzał się ze stanowiskiem ZUS, że w piśmie z dnia (...) był informowany o przeksięgowaniu wpłat z konta syna R. K. (1) oraz firmy (...). Ubezpieczony twierdził, że syn R. K. (1) napisał wniosek o przeksięgowaniu składek w firmy (...) na jego konto. Zdaniem odwołującego się kwota przeksięgowanych składek powinna wynosić 1201 zł. Dalej ubezpieczony twierdził, że ZUS nie wyjaśnił mylnie wpłaconych kwot na konto 53 zamiast na konto 52, były to wpłaty dokonane w dniu 1 marca, 1 kwietnia i 1 maja 2000r. po 83,53 zł, każda z nich oraz wpłata dokonana 2 lutego (...) na kwotę 9342 zł, łącznie 343,91 zł. W dalszej części swojego pisma procesowego ubezpieczony zarzucił iż organ rentowy nie podał co się stało z wpłatą na łączną kwotę 499,98 zł jako składkę zdrowotną za 3 miesiące prowadzonej działalności w 2006r. oraz wpłatą kwoty 463,83 zł za trzy miesiące prowadzonej działalności w 2005r. W pkt 6 tego pisma ubezpieczony twierdził, iż ZUS nie podał informacji co się stało z nadpłatą składki za miesiące maj, czerwiec, lipiec (...). w łącznej 1243,24 zł.

W odpowiedzi na to pismo ubezpieczonego pozwany organ rentowy podtrzymał swoje stanowisko, twierdząc, iż nadpłata za (...) została zaliczona na zobowiązania dotyczące składek na ubezpieczenie zdrowotne do których opłacania płatnik był zobowiązany przebywając na rencie w (...) albowiem osoby prowadzące działalność gospodarczą podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom zdrowotnym pomimo pobierania świadczenia rentowego. Organ rentowy podkreślił iż płatnik w (...) złożył korekty dokumentów rozliczeniowych zgodnie ze stanem faktycznym podlegania

ubezpieczeniu zdrowotnemu. Ponadto organ rentowy twierdził, iż płatnik R. K. pismem z (...) został poinformowany o dokonaniu przeksięgowania na jego konto kwoty 298,65 zł z konta firmy (...) oraz przeksięgowaniu kwoty 434,65 zł jako nadpłaty figurującej na koncie R. K. (1) i przeksięgowań tych dokonano na pisemne wnioski płatników. W piśmie tym podkreślono, iż rozliczenie nastąpiło według zasad określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z 18.04.2008r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczenia składek do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń (Dz. U. Nr 78 poz. 465). W dalszej części pisma procesowego organ rentowy twierdził, iż płatnik składek popełniał błędy, mylnie deklarował wpłaty i w związku z tym kwoty, które wskazał ubezpieczony w swoim piśmie zostały rozliczone według zasad określonych w powołanym rozporządzeniu, a mianowicie kwoty te zostały mianowane na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Odnośnie wpłaty za marzec (...) wykazany był NIP R. K. (1), dlatego też kwota ta została rozliczona na jego koncie. Wpłaty kwot 499,98 zł i 463,83 zł zostały rozliczone w ten sposób, że ta pierwsza wpłata pokryła składki za sierpień (...)listopad, grudzień (...) oraz odsetki od tych kwot, natomiast wpłata kwoty 463,83 zł pokryła należności za sierpień (...)wrzesień (...) listopad (...) również wraz z odsetkami za zwłokę. W dalszej części wywodów organ rentowy stwierdził, iż zadeklarowana przez płatnika za sierpień (...) kwota 463,83 zł została wadliwie zadeklarowana symbolem S, podobna sytuacja miała miejsce w odniesieniu do kwoty 499,98 zł (k. 87).

Ubezpieczony w dalszym ciągu nie zgadzał się z argumentacją ZUS, jego pełnomocnik złożył wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu księgowości na okoliczność, że rozszczenie ZUS wobec ubezpieczonego z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne jest miarodajne oraz czy czynności wykonywane przez ZUS dotyczące scalania kont i ich rozczalania dotyczące ubezpieczenia R. K. i jego syna R. K. (1) zostały przeprowadzone prawidłowo i czy zostały zakończone rozliczeniem, wskazującym że ubezpieczony nie ma żadnych zobowiązań wobec ZUS (k. 92 a.s.) Pozwany organ rentowy wnosił o oddalenie tego wniosku albowiem wyjaśniony został sposób rozliczenia powstałej nadpłaty na koncie płatnika, jak i ustalenie zobowiązania finansowego wobec ZUS (k. 98 a.s.). W kolejnym piśmie procesowym w związku z podtrzymywaniem zarzutów przez ubezpieczonego organ rentowy ponownie opisał sposób rozliczania ubezpieczonego jako płatnika wskazując przy tym błędy składania deklaracji (k. 99 a.s.).

Sąd Okręgowy przesłuchał w charakterze świadka pracownicę Inspektoratu ZUS w M. - W. O.. Świadek ta zeznała, iż jest zatrudniona w Wydziale Rozliczeń Kont Płatników Składek i do jej obowiązków należało rozliczanie płatników składek z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. W. O. zeznała, iż sporządzając dokument z dnia (...) „pokrycie należności dla płatnika” korzystała z danych, które zawarte są w systemie komputerowym na podstawie akt płatnika, które są w archiwum ZUS (k. 111 v – 112). Świadek zeznała, iż w przypadku R. K. problemy polegały na tym, iż miał on przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej i nie składał dokumentów. W. O. wyjaśniała z ubezpieczonym okresy przerw w prowadzeniu działalności gospodarczej i twierdziła, że opłacanie składek na konto 53 zamiast 52, było błędne i nie można było traktować tego jako nadpłatę na koncie. Księgowanie odbywa się na koncie płatnika wg NIP. Wszelkie przeksięgowania mogły odbywać się tylko na jego wniosek.

Biegła ds. księgowości A. D. dokonała analizy kwot należnych i wpłaconych przez zobowiązanego do ZUS, w celu sprawdzenia prawidłowości rozliczenia konta ubezpieczonego R. K. jako płatnika składek na ubezpieczenie zdrowotne.

W opinii biegła księgowa A. D. wskazała, że za okresy prowadzenia działalności gospodarczej ubezpieczony R. K. miał obowiązek zadeklarowania i wpłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 7.704,51 zł. Z dokonanych wpłat w sumie 5.043,61 zł na pokrycie należności z tytułu składek zaliczono kwotę 4.591,91 zł i na odsetki z tytułu nieterminowych wpłat kwotę 451,70. Do dopłaty pozostaje zaległość w opłacaniu składek na ubezpieczenie zdrowotne płatnika R. K. w kwocie 3.112,60 zł plus odsetki liczone do dnia zapłaty zaległości (według wyliczenia 7704,51 – 4591,91 = 3112,60 zł). Do dnia (...) odsetki wyliczone od tej kwoty wynoszą 3.612,00 zł. Ustalona zaległość jest zgodna z wyliczeniami (...) Oddział S.. Do opinii biegła załączyła załącznik nr 1 – rozliczenie składek ubezpieczeniowych za okres prowadzenia działalności gospodarczej R. K.. (k.153-159).

Ubezpieczony złożył zastrzeżenia do opinii biegłej wskazując, że działalność gospodarczą prowadził od (...) do października (...)jego konto w ZUS to NIP (...), NIP (...) to konto R. K. (1), NIP (...) to konto W. K., NIP (...) to konto (...), gdzie byli ubezpieczeni pracownicy. W momencie likwidacji firmy (...) w grudniu 2000r. wszystkie nadpłaty

winne być zaksięgowane na jego konto. Nadpłata za maj, czerwiec i lipiec (...)winna być zaksięgowana na nadpłatę do odliczenia. Wykazano przeksięgowanie z konta (...) a brak przeksięgowania z konta R. K. (1). Składka zdrowotna za (...)została zapłacona za 3 miesiąc prowadzonej działalności. Składka zdrowotna za (...)też została zapłacona za 3 miesiąc prowadzonej działalności, a widnieje jako niezapłacone. Podnosił, że wszystkie nadpłaty powinny być zsumowane i na jego koncie winna być nadpłata. Zarzucił, iż biegły nie sięgnął do dokumentów źródłowych, a jedynie oparł się o dokumenty ZUS (k.164).

Organ rentowy nie wnosił uwag do opinii biegłej księgowej.

W odpowiedzi na zarzuty ubezpieczonego do opinii biegłej organ rentowy wskazał, że jakakolwiek nadpłata powstała na kontach R. K., R. K. (1), W. K. może zostać przeksięgowana na NIP wskazany przez osobę prowadzącą działalność, a nie jak sugeruje ubezpieczony, że wszystkie nadpłaty winne być zaksięgowane na jego koncie. Dalej organ rentowy wskazał, że po wyrejestrowaniu firmy (...) nadpłata z jej konta została przeksięgowana na konto R. K., zgodnie z podaniem R. K. i R. K. (1), nadpłata z konta R. K. (1) została przeksięgowana na konto R. K. – na wniosek R. K. (1). Wpłaty te zostały rozliczone zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 18 kwietnia 2008r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład (...). Ubezpieczony podnosił, że w(...) przebywał na zwolnieniu lekarskim i nie miał obowiązku płacenia składem na ubezpieczenie zdrowotne. Sytuacja i stan prawny od (...). uległy zmianie, ponieważ w tej dacie R. K. uzyskał prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od (...) do (...). Zmienił się wówczas status płatnika i składka na ubezpieczenie zdrowotne stała się wymagalna. Wpłaty z (...) zostały opłacone przez płatnika i rozliczone zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 18 kwietnia 2008r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład (...). Na dzień(...) nie wpłynęła żadna kwota na poczet zobowiązań wynikających z decyzji o zadłużeniu wydanej przez ZUS, zaległości nie uległy zmianie (k.175).

W opinii uzupełniającej (k.184-186) biegła księgowa A. D. ustosunkowała się do zarzutów ubezpieczonego, z uwzględnieniem wyjaśnień ZUS i złożonych dokumentów. Z opinii uzupełniającej wynika, że w okresie od (...) ubezpieczony miał przyznane prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy i jednocześnie prowadził działalność gospodarczą na własne nazwisko, co zobowiązywało go do płacenia składek na ubezpieczenie zdrowotne w ustawowej wysokości z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Przeksięgowanie kwoty 434,65 zł z konta R. K. (1) na konto ubezpieczonego zostało wykazane przez biegłą w pozycji 22 załącznika nr 1 opinii głównej. Kwota 463,83 zł wpłacona w dniu 1 lutego 2011r. jako składka zdrowotna za 3 miesiące za rok (...)została wykazana w poz. 80 załącznika nr 1 opinii głównej i uwzględniona w rozliczeniach. Następnie kwota 499,98 zł wpłacona w dniu (...) jest wykazana jako wpłata w poz. 92 załącznika nr 1 opinii głównej i uwzględniona w rozliczeniach. Wpłaty dokonane po ustawowym terminie w załączniku nr 1 zostały wykazane przy okresie, który wskazał ubezpieczony, ale ich sposób rozliczenia nie zawsze pokrywał zadłużenie. ZUS wpłaty dokonywane po terminie w pierwszej kolejności zaliczał na najstarszą zaległość oraz na odsetki od tych zaległości. Dalej biegła wskazała, że opinia główna została sporządzona w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy. Wykazane nadpłaty na kontach (...) – 298,65 zł i R. K. (1) – 434,65 są zgodne z rozliczeniem kont tych ubezpieczonych. Kwoty wynikające z dokumentów złożonych do akt sprawy w dniu 9 kwietnia 2014r. zostały wykazane w załączniku nr 1 do opinii głównej. Biegła wskazała, że dokonała ponownej analizy dowodów i stwierdziła, że załączone dowody nie mają wpływu na ustalenia zawarte w opinii głównej.

Sąd Okręgowy w Siedlcach zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego R. K. nie jest zasadne i na uwzględnienie nie zasługuje.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 c i ust. 10 ustawy z dnia 6 lutego 1997r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153) obowiązki ubezpieczenia zdrowotnego podlegają: osoby objęte ubezpieczeniem społecznym lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność lub osobami z nimi współpracującymi i osoby pobierające emeryturę lub rentę. Stosownie do art. 33 ust. 1 cytowanej ustawy jeżeli

spełnione są przesłanki do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego z więcej niż jednego tytułu, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest z każdego z tych tytułów odrębnie.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że ubezpieczony R. K. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą stał się niezdolny do pracy i uzyskał prawo do renty z tego tytułu na okres od (...). Ubezpieczony był przekonany, że w okresie pozostawania na zwolnieniu lekarskim (...)nie ma obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne. Jednakże fakt przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy od (...) spowodował powstanie obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne. Mimo przeksięgowania wpłat i nadpłat z kont firmy (...) i R. K. (1) na konto R. K., na koncie tego ostatniego powstała zaległość w opłacaniu składek w wysokości 3.112,60 zł plus odsetki. Wynika to zarówno z zaskarżonej decyzji organu rentowego jak również z opinii biegłej księgowej A. D., sporządzonej na zlecenie Sądu. Biegła ustosunkowała się do zarzutów do opinii zgłoszonych przez ubezpieczonego, pisma organu rentowego będącego odpowiedzią na zarzuty ubezpieczonego do opinii oraz do złożonych przez ubezpieczonego dokumentów. W opinii uzupełniającej biegła w całości podtrzymała swoją opinię główną.

Sąd podzielił opinię biegłej w całej rozciągłości, ponieważ biegła oparła swoje wyliczenia o dokumenty znajdujące się w ZUS, uwzględniając przy tym również dokumentację złożoną do akt sprawy przez ubezpieczonego. Zdaniem Sądu Okręgowego zastrzeżenia do opinii składane przez ubezpieczonego nie są zasadne. Biegła ustosunkowała się do tych zarzutów w opinii uzupełniającej i w pełni podtrzymała swoją opinie główną. Dokonała wyliczeń uwzględniając rozporządzenie Rady Ministrów z 18 kwietnia 2008r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład (...). Wartości składek na ubezpieczenie zdrowotne należnych, zapłaconych i zaległych według kolejnych miesięcy prowadzenia działalności zostały przedstawione w załączniku nr 1 do opinii głównej. Zarzuty do opinii biegłej księgowej zgłoszone przez ubezpieczonego są bezpodstawne, ponieważ wpłacone i przeksięgowane kwoty zostały uwzględnione przez biegłą, a złożone do akt sprawy dokumenty nie mają wpływu na ustalenia zawarte w opinii głównej. Wobec powyższego Sąd uznał opinię biegłej za prawidłową. Opinia biegłej jest rzeczowa, sporządzona na podstawie całokształtu dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy i nie została skutecznie podważona przez ubezpieczonego. Ze sporządzonej opinii wynika w sposób nie budzący wątpliwości, iż zaległość ubezpieczonego w opłacaniu składek na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 3112,60 zł plus odsetki liczone do dnia zapłaty, co jest zgodne z wyliczeniami organu rentowego zawartymi w zaskarżonej decyzji.

Reasumując Sąd uznał, iż zaskarżona decyzja organu rentowego jest prawidłowa. Zatem w świetle art. 8 ust. 1 c i ust. 10 ustawy z dnia 6.02.1997r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28 poz. 153) ubezpieczony R. K. zobowiązany jest do zapłaty kwoty należności w tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne, która została określona zaskarżoną decyzją.

Na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.